1893 — 1973 80 років Служби Народові

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: 435-8740 — Тел. з Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXX. Ч. 70. TWO SECTIONS (SECTION I) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 14-го КВІТНЯ (APRIL) 1973 Ч. 70. VOL. LXXX.

Інженери Р. Волчук і Р. Галібей здобули професійне відзначення

Інж. Роман Волчук — Інж. Роман Галібей

Ню Йорк. — Дня 6-го квітня 1973 р. Асоціяція Консультативних Інженерів у Ню Йорку відзначила ряд консультаційних фірм за визначні проєкти в ділянці інженерських робіт. Між відзначеними фірмами знаходимо фірму „Волчук і Маєрбауер" та „Карлсон і Светт", обидві з Ню Йорку. Фірма „Волчук і Маєрбауер" одержала відзначення — „Аворд оф меріт" — за проєкт підйомальної ферми для Атомової силової станції в Брічмен, Мичиґен. Інженер Роман Волчук є головним партнером фірми „Волчук і Маєрбауер".

Від фірми „Карлсон і Светт" відзначення Асоціяції Консультативних Інженерів одержав інж. Р. Галібей за оригінальний проєкт електричних проводів високої напруги на потужних вантажних кранах для навантажування морських кораблів — для фірми „Сі — Ленд" у Елізабеті, Н. Дж. Цей проєкт відзначається, кажучи технічною мовою, великим фактором безпеки безперебійности праці цілої системи, а рівночасно можливістю автоматичного маневрування кранів на довжині в понад 4 000 стіп. Унікальний помисл інж. Романа Галібея придбав фірмі „Карлсон і Светт" додаткових два проєкти подібних інсталяцій у стейтах Ню Джерзі та в Каліфорнії. Інж. Р. Галібей є партнером фірми „Карлсон і Светт" і головою електричного відділу тієї фірми.

Обидва відзначені — інж. Роман Волчук та інж. Роман Галібей, належать до Товариства Українських Інженерів у Америці, ТУІА, обидва були в попередніх каденціях головами того Товариства і обидва зв'язані з будовою 15-поверхового хмаросягу УНСоюзу в Джерзі Сіті — інж. Р. Волчук як відповідальний за стелево-бетонову конструкцію, а інж. Р. Галібей керує внутрішніми електричними інсталяціями.

КОРОТКІ ВІСТКИ

П'ятниця, 13 квітня 1973

КОНҐРЕСМЕНИ ПАЛАТИ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ у стейті Коннектикат відбули голосування в справі відновлення смертної кари за особливо важкі провини. За відновленням кари смерти проголосували 88 конґресменів, проти — 49.

НА ВСЮ КРАЇНУ ТІЛЬКИ У ДВОХ СТЕЙТАХ — Ню Йоркському та Ровд Айленді, скарбниця виплачує допомогу страйкарям, через 7 тижнів після того, вони вийшли на страйк. Проти цього закону з 1930 року почали тепер виступати підприємці, торгівці та ін., пишучи скарги до Олбані. Коаліція промисловців твердить, що виплата допомоги страйкарям тільки сприяє продовженням страйків, а не їх розумному і швидкому полагодженню.

АМЕРИКАНСЬКІ НАУКОВЦІ ПЕРЕДАЛИ ЧЕРЕЗ РАДІО наказ апаратурі на космічній станції „Піонер-ІІ", яка летить в напрямку до пляне́ти Юпітер. Вся апаратура, призначена для вивчення магнетних полів довкола Юпітера, працює безвідмовно. „Піонер-ІІ" має пролетіти від Землі до Юпітера віддаль в 620 мільйонів миль і долетить до тієї пляне́ти взимку наступного року.

ТРИВАЄ СТРАЙК НА ПІДЗЕМНІЙ ЗАЛІЗНИЦІ „ПАТ", яка сполучує стейт Ню Джерзі із Ню Йорком. Покищо не провадяться жадні переговори, а управління залізницею та інші відповідні установи забезпечують працюючих транспортом з допомогою автобусів і поїздів Пенсильванійської залізниці.

КАНАДСЬКИЙ УРЯД ЗАБОРОНИВ ВИВОЗИТИ срібні канадські монети за кордон. Їх було випущено в 1968 році, і спекулянти скуповували їх та масово вивозили, можливо переплавлюючи на срібло, яке коштує дорожче чим сама монета.

СИНА ПОКІЙНОГО СЕНАТОРА КЕННЕДІ Роберта покарала поліція в Плимуті, Ню Гемпшир, за надто швидку їзду автом. Роберт Кеннеді на суд не з'явився, але все одно буде змушений заплатити 30 долярів кари.

ІЗ ВЕСТБРУКУ У СТЕЙТІ КОННЕКТИКАТ повідомили, що там відчинилася крамниця, яка торгує виключно кінським м'ясом та виробами з нього у формі ковбас тощо. Вважають, що це — перша на всю країну крамниця конини.

У РІЗНИХ КРАЇНАХ ЕВРОПИ ВЕДЕТЬСЯ підпільна війна між ізраїльськими та арабськими агентурами. Від часу, як у вересні мин. року арабські терористи наскочили на ізраїльських олімпійців у Мюнхені, чотири арабські терористи згинули в атентатах проти них у Римі, Парижі й Нікозії на Кіпрі. У Мадриді згинув ізраїльський тайний агент, а в минулу п'ятницю на вулиці Парижу два вбивники застрілили видатного арабського діяча.

СУД У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ ОФІЦІЙНО ВИЗНАВ смерть заступника Гітлера, Мартіна Бормана. Суд ствердив, що Мартін Борман згинув між 1 і 2 годиною ночі 2 травня 1945 року, в кілька годин після самогубства Гітлера. Впродовж 28-ох років велись розшуки по всьому світу за будім-то живим Борманом, що його, як воєнного злочинця, засуджено у Нюрнберґу на кару смерти.

У ПАРИЖІ ВІДБУВАЄТЬСЯ міжнародна конференція міністрів сільського господарства 23-ох держав, які належать до Організації Об'єднаних Націй для економічної співпраці і розвитку. Американський міністер хліборобства Ерл Буц заявив, що ЗСА скасували державні субсидії своєму хліборобству та дозволили на повне використовування всієї існуючої засівної площі, щоб ціни на хліборобські продукти реґулювати на вільному ринку. Названий міністер звернувся з закликом до всіх західньо - европейських держав, щоби вони не ставили митних бар'єр для імпорту до Европи американських хліборобських продуктів.

ЗСА стараються дипломатичними заходами завести мир в Індокитаї

Вашингтон. — Заступник шефа штабу Армії генерал Александер Гейґ, який з доручення від президента Ніксона їздив на інспекцію воєнної ситуації до Південного В'єтнаму, Ляосу, Камбоджі і Таї, вернувшись вночі з минулої середи на четвер до Вашингтону звітував президентові Ніксонові зараз перед полуднем в минулий четвер 12 квітня. Але „Ню Йорк Таймс" з 13 ц. м. признає, що він неправильно подав попереднього дня вістку, наче б Крайова Рада Безпеки була скликана у зв'язку з приїздом генерала Гейґа і мала бути присвячена загрозливій ситуації у Південному В'єтнамі та в Камбоджі. „НИ Таймс" впевняє, що генерал Гейґ навіть не брав участи у тому засіданні Крайової Ради Безпеки, яка була присвячена загальній міжнародній ситуації та на якій не обмірковували стану справ у Камбоджі. Хоча тамошня ситуація незадовільна, бо комуністи безперервно ведуть свої атаки, а Північний В'єтнам перекинув до Південного В'єтнаму велике число танків і панцерних возів всупереч договорові про перемир'я, проте Америка не вважає за потрібне встрявати тепер туди безпосередньо, обмежуючись до летунського бомбардування тільки в Камбоджі. Зате американський Уряд вживає різних наполегливих дипломатичних заходів, щоб переконати Північний В'єтнам, щоб він припинив допомогу військом і зброєю комуністам в Камбоджі і щоб не доводив до зірвання перемир'я у В'єтнамі — повідомлено з урядових кіл.

Демократи в Конґресі вимагають зменшити ціни

Вашингтон. — Не зважаючи на спротив президента Ніксона, демократична більшість в Комісії банкових справ Палати репрезентантів схвалила законопроєкт, який передбачує зменшення висоти цін та відсотків до рівня з 16 березня, а коштів піднайму мешкань до рівня з 10 січня 1973 р. Цей законопроєкт пов'язаний з законопроєктом про продовження особливих повновластей для Президента реґулювати ціни і платні без окремої згоди Конґресу упродовж наступного року. Як відомо, дотеперішні повновласті президента Ніксона вигасають з днем 30 квітня. Згадана Комісія, схвалюючи такий законопроєкт про зменшення цін, змінила попереднє рішення, щоб пропоновувати продовження повновластей Президента тільки на 60 днів. Треба відзначити, що в Конґресі немає однозгідности в поглядах на це питання. Конґресмен Вілбур Милс, голова Комісії шляхів і засобів, наприклад, заступає думку, щоб привернути т. зв. 1-шу фазу економічної контролі, тобто поновно заморозити ціни, платні, відсотки і мешканеві чинші, але на теперішньому поземі. Схвалений Комісією для банкових справ проєкт буде переданий на розгляд Палати Репрезентантів в наступному тижні.

Президент Ніксон пропонує реформу пенсійної системи в ЗСА

Вашингтон. — Від довшого часу в ЗСА ведеться дискусія на тему приватних компанійних пенсійних фондів, але досі не зроблено ніяких заходів в тому напрямку, щоб цю пенсійну систему впорядкувати, а в першій мірі забезпечити, щоб працюючі при відході на пенсію таку пенсію одержали. В грудні 1971 року президент Ніксон подав був на розгляд Конґресу ряд рекомендацій в цій справі, але Конґрес не виявив в тому напрямку ніякої ініціятиви. У посланні до Конґресу 11-го квітня президент Ніксон поновно підняв це питання, вимагаючи від Конґресу схвалити спеціяльне законодавство, на основі якого був би визначений стандарт пенсійного забезпечення, а одночасно були б забезпечені пенсії для робітників у пенсійному віці. Йдеться про те, що у численних випадках робітники на пенсії не одержують пенсійної платні, бо така чи інша компанія, яка мала в себе пенсійний фонд і стягала від робітників вкладки, збанкрутувала, або находиться у таких фінансових труднощах, що не може виплачувати пенсій своїм колишнім робітникам.

Д. Ф. Колі назначений шефом поліції Ню Йорку

Ню Йорк. — На посаді шефа поліції міста Ню Йорку сталась зміни у зв'язку з резиґнацією Патрика В. Морфі. Новим шефом поліції посадник Ню Йорку Джон Ліндзі назначив дотеперішнього заступника Морфі 43-річного Доналда Ф. Колі, який має за собою 23 роки поліційної служби в місті Ню Йорку. У зв'язку зі своєю номінацією, новий шеф поліції заявив, що він ставить перед собою завдання „посилити і підняти професіоналізм департаменту", а також „викорінити всякі прояви корупції, якщо ще такі є". Д. Ф. Колі поінформував одночасно, що керівництво нюйоркської поліції має вже розпрацьовані пляни реорганізації поліційної служби і що він, як шеф поліції, зробить все, щоб намічені пляни перевести в життя. Д. Ф. Колі перебере свої функції 8-го травня.

При Менор Джуніор Коледжі відкриваються Курси Реальностей

Дженкінтавн, Па. — Менор Джуніор Коледж далі розбудовує свою навчально-освітню систему. Крім високошкільних дворічних студій для дівчат, ця акредитована властями вища школа під керівництвом українських Сестер Василіянок провадить тепер різноманітні вечірні практичні Курси для чоловіків і жінок, а з 1-го травня розпочнуться виклади в серії Курсів Реальностей, на яких можна здобути звання партнера, „асошіейтед деґре" в бизнесової адміністрації, а також кредити для дальших студій і здобуття фаху „брокера". Деканом цієї нової школи при Коледжі є проф. Барт Бріджіді, який є також президентом однойменної корпорації. На курсах будуть вивчати: адміністрування бизнесом, торгівлю реальностями, позичкові справи, відповідне законодавство і т. д. Студенти матимуть можливість здобути до 16 кредитів за дві або три навчальні сесії. Зголошуватися до 26 квітня. Телефонувати: (215) 885-2360 — до Менор Коледжу, а в справах Курсів Реальностей: (215) 887-5883, до п-і Естер Леґацкас, або ж писати на адресу: Manor Junior College Jenkintown, Pa., 19046.

СССР підписав з нафтовою корпорацією ЗСА договір на 8 більйонів долярів

Москва. — У минулий четвер 12 квітня підписано в Москві найбільшу американсько-совєтську торговельну трансакцію, яка охопить американські достави і обмін товарів вартости кругло 8 більйонів долярів. Дотичний договір підписав з совєтського боку віце-міністер закордонної торгівлі Ніколай Комаров у приявності міністра закордонної торгівлі Ніколая Патолічева та міністра хемічного промислу Леоніда Костандова, а з американського боку — президент „Окцідентел Петролеум Корпорейшен" д-р Арманд Гаммер. Названа американська нафтова корпорація є десятою з черги найбільшою промисловою корпорацією у світі і охоплює цілий комплекс промислових закладів, копалень, фабрик та майстерень, маючи теж власні вантажно-торговельні кораблі. Президент тієї корпорації д-р Гаммер має торговельні зв'язки з Совєтами від кругло пів сторіччя: він жив у 20-их рр. впродовж 9-ти років в СССР, був представником 28 американських компаній, посередничив у першому закупі Совєтами американського збіжжя в заміну за совєтські футра, кав'яр і інші продукти та заснував першу в СССР фабрику олівців. Ленін зацікавився був тим активним і придумливим молодим американцем, який тоді вже мав високу освіту та належав до кляси мільйонерів, і прийняв його на спеціяльній авдієнції. Названа американська корпорація має допомогти збудувати біля Куйбишева найбільшу в СССР фабрику штучних добрив, за 525 миль на південний схід від Москви. Подробиць того договору ще не проголошено. За найпершими західніми коментарями — Совєти приспішили підписання тієї торговельної умови з уваги на заповіджену на червень ц. р. подорож Л. Брежнєва до Америки та щоб вплинути на Конґрес — ратифікувати широкий американсько - совєтський торговельний договір, за яким ЗСА мають признати Совєтам клявзулю найбільшого упривілеювання.

В Юґославії розстріляли 3-ох хорватських революціонерів

Беоґрад. — Юґославський федеральний секретар інформації Блаґолюб Вудіновський виявив пресі, що військовий трибунал засудив на смерть чотирьох молодих хорватів, з яких 3-ох розстріляно та четвертому замінено кару смерти на 20 років в'язниці. Коли переведено ту екзекуцію — не подано, зате названий юґославський речник подав прізвища тих 4-ох революціонерів, хорватів, які були останніми з 19-тичленного гурту партизанів, які в червні м. року переступили юґославський кордон від сторони Австрії. Схопленим зараз за кордоном вантажним автом вони переїхали були в гористий район на північ від столиці Боснії Сараєва. Водій того авта, що його революціонери звільнили, заалярмував власті, які зорганізували поліційно-військову наґінку проти прибулих. У ході перестрілок з ними згинуло 13 юґославських поліціянтів чи вояків, але остаточно 15 хорватських революціонерів згинули, а 4-ох схоплено живими. 9 з-посеред 19-ох отих хорватських революціонерів були австралійськими громадянами і були ними теж всі 3 розстріляні хорвати. Всі вони отримали партизансько-терористичний вишкіл в Австралії. Всю цю історію юґославські власті тримали у строгому засекреченні і щойно тепер виявили її, не подавши теж таких подробиць, як дати того військового суду та розстрілу.

Колекцію світових майстрів зі збірки Пікассо передано Франції

Париж. — Померлий минулої неділі видатний мистець Пабльо Пікассо не залишив ніякого писаного заповіту. Однак він раніше та й незадовго до смерти висловив побажання перед дружиною Жакліною Рок і своїм єдиним законним сином Паульом, щоб його колекція картин світової слави майстрів була передана французькій нації. Єдине застереження, яке при тому висловив Пікассо, було те, щоб твори Матісса, Брака, Деґа, Ван Гоґа, Сезанна, Леже, Модільяні та ін., які Пікассо сам скуповував за дуже великі гроші, були передані до Лювру й виставлені там для оглядання однією групою, не розкидані по різних залях. Пабльо Пікассо, який помер у віці 91 рік, довгі десятиліття жив у Франції, куди еміґрував з політичних причин із Еспанії, після приходу до влади генералиссімуса Франко. Крім збірки світових майстрів, якій напевно нині немає жадної ціни у грошах, передано для Франції також багато полотен самого Пікассо. Прем'єр П'єр Месме акцептував той дар і подякував за нього родині Пікассо в імені Франції.

Українсько-Американська Республіканська Партія стейту Ню Йорк заповідає Конвенцію

Сиракюзи. Н. Й. — 5 і 6 травня ц. р. в Голідей Ін при виїзді з Трувею ч. 39 і автошляху ч. 690, відбудеться чергова Конвенція Українсько - Американської Республіканської Партії з участю делеґатів з Нюйоркського стейту та гостей з інших стейтів. Запрошено також представників українських громадських, політичних, релігійних та молодечих організацій, як теж і представників інших етнічних груп. Господарем цьогорічної Конвенції є Українсько - Американський Республіканський Клюб Центрального Ню Йорку в Сиракюзах, який існує тут від 1970 р. і який, разом з своїм членством, бере активну участь у всіх федеральних, стейтових та місцевих виборах. На цьогорічну Конвецію прибудуть офіційний представник Білого Дому та представники Республіканської Партії з Вашингтону, від стейту та місцевих клітин. Конвенційні наради відбуватимуться в суботу і неділю і на них виступатимуть визначні гості і промовці. В суботу, 5 травня, в „Лінколн Авдиторії" виступлять мистецькі групи Осередку СУМ з Торонта, жіночий хор „Діброва", мішаний хор „Прометей" та оркестра „Батурин" під керівництвом Василя Кардаша. Виступить також танцювальний ансамбль з Монтреалю під проводом Петра Марунчака. В неділю, 6 травня, о год. 2-ій по пол. відбудеться конвенційний Бенкет. Головою Українсько - Американського Республіканського Комітету стейту Ню Йорк є Лев Сосновин.

СЕНАТОР ЮЗИК, КОНҐРЕСМЕН ДЕРВІНСКІ ПРОМОВЛЯТИМУТЬ НА МАНІФЕСТАЦІЇ У ВАШИНҐТОНІ

Ню Йорк, Н. Й. (УККА) Сенатор Павло Юзик з Отави та конґресмен Дж. Дервінскі з Іллиной виступлять з промовами на всенаціональній жалобній маніфестації, яку влаштовує Український Конґресовий Комітет Америки в суботу, 26 травня 1973 року, біля пам'ятника Т. Шевченкові у Вашинґтоні у 40-ліття великого голоду в Україні. Згідно з рішенням Ради Директорів УККА з 10-го лютого ц. р. день 26-го травня 1973 року назначено „Днем Всенаціональної Скорботи" для відзначення пам'яти понад 7 мільйонів українців, що впали жертвою московського комуністичного народовбивства в 1932-1933 рр. в Україні. Подібні жалобні маніфестації відбудуться в травні цього року та в інших місяцях по інших українських громадах в Америці. З тієї нагоди УККА підготовляє відповідні інформативні матеріяли, як летючки, плякати та жетони. В цій же справі УККА рівно ж підготовляє меморіял, який буде переданий Генеральному Секретареві Об'єднаних Націй, з копії якого будуть видруковані та переслані всім членам Об'єднаних Націй та чужинецьким амбасадам у Вашинґтоні. Робляться енерґійні заходи в справі виступу на маніфестації високого представника американського уряду, як теж членів Конґресу. Запрошується також представників поневолених націй, яких рідні краї також були жертвами московського комуністичного народовбивства.

У мистецькій частині Маніфестації запляновано виступ Українського Хору „Прометей" з Філядельфії під дириґентурою Михайла Длябоги та інсценізація поеми „Смерть" Антоненка - Давидовича, у виконанні мистців Об'єднання Мистців Української Сцени. Маніфестацію у Вашингтоні влаштовує Централя УККА при співпраці місцевого Відділу УККА.

Екзекутива УККА звертається цією дорогою до всіх Відділів УККА та центральних і крайових організацій, щоб вони взяли якнайчисленнішу участь в цій жалобній маніфестації.

Українські католицькі єпархії та парафії і громади в ЗСА приготовляються до зустрічі Верховного Архиєпископа

Як уже інформовано, 12-го травня ц.р. на запрошення української католицької Ієрархії в ЗСА приїде до Філядельфії та опісля відвідає інші єпархії і поодинокі громади первоієрарх Української Католицької Церкви, її Верховний Архиєпископ і Кардинал Блаженніший Йосиф Сліпий. Хоча точної програми відвідин ще не встановлено, зглядно не проголошено, з поодиноких парафій і громад наспівають повідомлення про інтенсивну підготову до зустрічі і привітання високого гостя.

З Ню Йорку інформують, що управи місцевого відділу Т-ва за патріярхальний устрій УКЦеркви та Ради Мирян відбули попереднього тижня окремі наради, присвячені цим відвідинам. Голова Відділу мгр Ярослав Щербанюк подав загальні інформації про приїзд Верховного Архиєпископа та про розмови з парохом церкви св. Юра о. д-ром Володимирем Гавличем і опісля з головою Об'єднаного Комітету адв. Романом Гуглевичем, які будуть тісно співпрацювати в підготові та переведенні зустрічі і привітання, для чого рішено створити на найширшій громадській базі окремі Метрополітальний і Діловий Комітети. Схематичний плян переведення святкувань накреслили дир. Ярослав Пастушенко і д-р Роман Осінчук. Рішено скликати збори представників усіх місцевих громадських і мирянських організацій.

Окремий Ініціятивний Комітет для підготови і переведення зустрічі і привітання Ісповідника Віри обрано в Ірвінгтоні на нарадах представників відділів Т-ва за патріярхальний устрій та Українського Конґресового Комітету Америки стейту Ню Джерзі. Нараду зорганізував організаційний референт Крайової Управи Т-ва за патріярхальний устрій ред. Василь Пасічняк, а до Ініціятивного Комітету, крім нього, ввійшли д-р Ярослав Миндюк, Михайло Іванців, Мирон Піньковський, Стефанія Букшована і Мирослав Яцусь.

Про подібні заходи для підготови зустрічі і привітань Первоієрарха УКЦ інформують з багатьох інших громад.

У Ватикані вручено кардинальський капелюх секретно найменованому чеському кардиналові

Ватикан. — В четвер 12 квітня тут відбулася урочиста церемонія вручення червоного кардинальського капелюха чехословацькому архиєпископові Степанові Трохті. Названий католицький владика був найменований Папою Павлом VI-им секретно на кардинала чотири роки тому, але ж не проголошувано цього з огляду на загострене в той час ставлення чехословацького комуністичного режиму до Католицької Церкви. Церемонія вручення кардинальського капелюха кардиналові Степанові Трохті відбулася в Консисторійній залі Папського палацу і в ній взяв також участь Ярослав Фрост — аташе чехословацької комуністичної амбасади в Італії. Це вперше в історії повоєнних років представник якогось комуністичного уряду був присутній під час ватиканської церемонії.

Українські писанки „загубилися" за російськими

Ню Йорк. — Масово поширений журнал „Good Housekeeping" за квітень 1973 опублікував багато ілюстровану статтю „Навколо світу — фестиваль великодніх страв", подаючи перепи携 на різні великодні страви і печива в цілому ряді країн. Описом охоплені і „російські страви", є мова про „паску" і напис „Христос воскрес" з ілюстрованим додатком українських писанок, які, очевидно, в американському журналі подаються за „російські". Автором ілюстрації до цієї статті є Марія В. Маґнус Гендерсон. Читачка „Свободи" п-і Степанія Заяць з Ірвінґтону інформує, що, одержавши цей журнал, вона написала листа з відповідним з'ясуванням до редакції журналу „Good Hosekeeping" і пронує, щоб також інші українські жінки, які цей журнал одержують, туди писали і вимагали оправлення помилкових інформацій.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Безперервність змагу

15-го квітня 1943 р. відбулося перше засідання Військової Управи, як українського керівного органу новоствореної Дивізії Галичина, яка перейшла до історії під назвою Першої Української Дивізії Української Національної Армії, і ту дату колишні члени військової формації поклали в основу свого відзначування її 30-их роковин. Зорганізоване українське суспільство приєдналося до їхньої ініціятиви, потвердивши ще раз, що Українська Дивізія була, після Армії УНР, Української Галицької Армії й Карпатської Січі, поруч з Українською Повстанською Армією, дальшою ланкою у ланцюзі збройної боротьби України за свою державну самостійність.

Українська Дивізія має вже чималу військово-історичну й мемуарну літературу. Займаються нею також совєтські джерела. Існування Української Дивізії та, зокрема, застереження її українських творців, що вона може бути вжита тільки на протибольшевицькому фронті, лютили і по нинішній день лютять Москву. Тому Москва старалася знищити фізично Українську Дивізію і використати пересунення її німецьким верховним командуванням на найгірший відтинок фронту під Броди, щоб там її оточити. Дивізія прорвала оточення й не загинула, але залишила на бойовищі 5 до 7 тисяч полеглих.

Ці полеглі за волю України збільшили число жертв за той самий ідеал з-під Крут, Базару і численних інших бойовищ. Москва хотіла б вимазати їх з історії України, але лайки на адресу Української Дивізії совєтських істориків і пропагандистів тільки підносять її вартість в очах українців. Місце Дивізії в історії України давно вже визначене начальним принципом нашої визвольної політики: віра у власні сили народу, що мусить проявлятися в таких формах, які можливі в даному часі. У 1943 році отримано можливість створити свою військову формацію, і її використано. Немає значення, що Українські Січові Стрільці воювали в австрійських уніформах, а „дивізійники" — в німецьких. Одні й другі йшли до цих формацій, щоб боротися за Україну, свідомі, що найбільшим її ворогом є Москва. Славетна традиція, яку вони залишили, є тривкою основою того змагу, який продовжується в інших формах, безперервного змагу, що мусить закінчитися перемогою.

Інтернаціоналізм чи русифікація?

„Інтернаціоналізм, чи русифікація?" — таке запитання поставив перед ЦК КПСС кілька років тому у славному есеї безневинно засуджений український культурний діяч Іван Дзюба. У відповідь — Москва тримає його, як і інших діячів культури різних народів, за гратами. Але грати, в'язниці, концтабори, психіятричні лікарні — це не відповідь на велике запитання.

Московська „Правда" з 5 квітня ц. р. в передовій „Інтернаціональне виховання молоді" немов би дає відповідь на цей запит. Відповідь примітивно просту: „24-ий З'їзд КПСС вказав на необхідність виконання центрального завдання комсомолу — виховувати молодь в дусі відданости нашій вітчизні, в дусі інтернаціоналізму", і також — „наполегливо боротися з націоналістичними пережитками. Треба навчити молодь розпізнавати пережитки націоналізму, підігрівані ззовні буржуазною пропагандою". Називаючи себе реалістами, кремлівські большевики йдуть всупереч реальним проявам життя. природну любов до своєї рідної мови, народу й землі вони називають націоналізмом; бажання молоді плекати рідну культуру списують під категорією націоналістичних проявів. Коли ж якийсь молодий чоловік в Україні, Прибалтиці, Грузії чи будь-де в СССР, вихідець з не-російського народу — посилено російщиться, то його партійна преса вихваляє, як „інтернаціоналіста", хоча насправді він обертається на космополіта-безбатченка. Накинення мови, культури, звичаїв і способу думання панівного народу іншим, поневоленим народам, ніде й ніколи не розцінювалося й не буде розцінюватись, як вияв „інтернаціоналізму". Шовінізм, і то великодержавний шовінізм — буде завжди огидним і тимчасовим явищем, бо він виступає проти самої людської природи. Не лише Хартія Прав Людини ОН, а й сама людина противиться намаганню обернути її на погній для іншого народу, культури чи безкультурности.

„Правда" неправдиво згадує про „закордонну буржуазну пропаганду" — любов до своєї нації не твориться з допомогою закордонної пропаганди.

В. Ткач

БРЕЖНЄВ У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Докладна дата ще невідома, але якщо не станеться нічого надзвичайного, то десь у половині травня цього року шеф комуністичної партії СССР Брежнєв прибуде з візитою до Бонну. Трудно сподіватися, щоб цей приїзд Брежнєва дав щось для західньонімецької політики крім престижевого задоволення для Віллі Брандта: відповідь на його мандрівку до Криму, про яку християнсько - демократична опозиція писала, що це було свого роду „зданням рапорту" Брандта Брежнєву.

Звичайно, соціялістично-ліберальний уряд Західньої Німеччини намагатиметься щось „вирвати" і для себе від всемогутнього шефа Кремлю. Насамперед його вплив на Східню Німеччину і на інші сателітні держави, щоб вони були більш податливі у своїх взаємних з Бонном. Матимуть, очевидно, місце і якісь дальші домовлення в господарській та культурній ділянках. Але все говорить за те, що з цієї подорожі скористається в першу чергу Москва.

За пресовими відомостями Брежнєв уже нібито поставив умову, що перед його приїздом Бонн мусить ратифікувати т. зв. „основний договір" поміж Західньою і Східньою Німеччиною. Це легко зробити нинішній соціялістично - ліберальній більшості — без огляду на всі застереження християнсько - демократичної опозиції, яка вважає, що цим договором забезпечено міжнародне визнання Східньої Німеччини і узаконено розподіл Німеччини на дві окремі держави, але не здобуто ніяких т. зв. людських полегш для населення Східньої Німеччини. Але цей договір уже і без його ратифікації збоку Бонну вповні використала противна сторона. Так, наприклад, після його підписання ціла низка держав визнала східньонімецьку державу і нав'язала з нею дипломатичні зносини. Може навіть Брежнєв відмовиться від цього свого жадання, бо вже чуються голоси, що комуністичній Німеччині йдеться не так про ратифікацію Бонном згаданого договору, як про те, щоб Бонн вплинув своїми зв'язками на західні держави в тому напрямку, щоб „обидві німецькі держави" були прийняті до Об'єднаних Націй. Тоді міжнародно - правне становище Східньої Німеччини було б раз на завжди устабілізоване, а з усякими „людськими полегшами" або з поступками в справі Західнього Берліну можна б було ще далі відтягатися...

Наміри Брежнєва, коли він згоджується саме під цю пору їхати до Бонну, досить ясні: він хоче ціною всяких туманних обіцянок та господарськими домовленнями (з яких більше користає Москва, ніж західньонімецька індустрія) здобути згоду, а то й підтримку Бонну для різних совєтських плянів: Европейська Конференція Безпеки, територіяльний „статус кво" на европейському континенті. І, вже маючи в кишені цю згоду соціялістично - ліберального уряду в Бонні, їхати до ЗСА, як це передбачається на літо цього року. Цим самим Брежнєв мав би більше „аргументів" під час своїх розмов з през. Ніксоном. Таким чином Бонн заграв би ролю допомагача Москви у переведенні її плянів не тільки щодо Европи, а й щодо цілого західнього світу.

На цьому полягає небезпечність ролі, яку тепер відіграє Бонн. Пішовши на далекойдуче „відпруження" із совєтським Сходом і бажаючи далі провадити свою „східню політику", уряд Брандта якось за інерцією йде шляхом дальших концесій для Москви. Якби він почав тепер противитися тим чи іншим домаганням Москви, це поставило б під загрозу усе дальше продовження згаданої „східньої політики", а цього собі Брандт дозволити не може, бо його нібито успіхи в політиці супроти СССР є його найбільшим козирем, завдяки якому він здобув перемогу в останніх виборах.

Приїзд Брежнєва до Бонну має ще один дуже делікатний момент: він дасть наснагу всім тим елементам, які вимагають з одного боку „полівіння" курсу внутрішньої західньонімецької політики, а з другого — відтягнення від союзу з ЗСА. Ці два явища стали саме тепер злободенною темою в Німеччині.

Після перемоги в останніх виборах набрав великої сили лівий напрямок всередині західньонімецької соціял-демократії, репрезентований т. зв. „молодими соціялістами". Вони вимагають не тільки далекойдучих реформ для ліквідації „капіталістичної системи" в Західній Німеччині, але й розриву з ЗСА. Великого розголосу нaробила справа кількох десятків „молодих соціялістів", які, не маючи більшости для проведення своїх поглядів у партійній організації своєї округи, виступили з Соціял - Демократичної партії, при чому більшість з них перейшла до тепер легально існуючої в Західній Німеччині Німецької Комуністичної Партії. Але більшість „молодих соціялістів" залишається далі в лоні Соціял-Демократичної партії і на своєму недавньому конгресі ухвалила, між іншим, домагання зірвати із ЗСА та перевести далекойдучі соціяльні реформи. І тут постало поняття т. зв. „антиамериканізму", про яке дуже багато пищуть і говорять навіть у парляментських дебатах в Західній Німеччині. Християнсько - демократична опозиція почала бити на сполох. Вона твердить, що „антиамериканізм" недостатньо поборюється німецькими соціялістами. Те саме мало б відноситися і до прокомуністичних настроїв у рядах соціялістів, насамперед „молодих соціялістів".

Всі ці питання будуть предметом завзятих дискусій на соціялістичному конгресі в Ганновері в половині квітня ц. р., на якому „молоді соціялісти" спробують ставити свої домагання. Очевидно, можна передбачити, що переможе офіційна партійна політика Брандта, який „присягається" на союз із ЗСА і запевняє про своє негативне наставлення щодо зближення з комуністами у внутрішній політиці Західньої Німеччини. Переможе ще й тому, що соціялісти не можуть урядувати без лібералів, а ці останні вже починають висловлювати застереження щодо „полівіння" свого соціялістичного партнера.

Проте, треба ствердити, що загальна тенденція до „полівіння", наближення до комуністичних програм і до „антиамериканізму" таки існує в Західній Німеччині — і то не тільки серед „молодих соціялістів", як це слушно підкреслює християнсько-демократична опозиція, яка закидає Брандтові й іншим „старшим соціялістам", що вони не виявляють належної активности в поборюванні цієї тенденції. І безумовно — приїзд Брежнєва, який не буде щадити компліментів на адресу Західньої Німеччини та запевнятиме про „миролюбні" наміри СССР, може тільки посилити таку тенденцію. Коли ж взяти до уваги, що Західня Німеччина таки займає ключове становище в Европі, то нинішні процеси серед західньонімецького суспільства набирають світового значення.

Іван Порятко

80-РІЧЧЯ Д-РА ВОЛОДИМИРА ГАЛАНА

3-го квітня сповнилося 80 років життя та 50 років активної діяльности д-ра Володимира Галана, провідного діяча, що був рушійною силою в організаційному рості української спільноти в ЗСА.

Д-р Володимир Галан безперервно трудився для української громади, вкладаючи в це всі свої сили, час, талант і знання. З приводу осягнення д-ром Володимиром Галаном патріяршого віку годиться пригадати про цього енергійного діяча бодай загально і тим висловити пошану і вдяку за його довголітню працю в користь нашого народу.

Володимир Галан народився 3 квітня 1893 року на Львівщині в містечку Гляняни. Середню школу скінчив у Золочеві. Вже в гімназії брав участь в пластовому русі. Перша світова війна не дала йому докінчити правничих студій у Львівському університеті. Змобілізований до австрійської армії, закінчив офіцерську школу і як поручник артилерії брав участь в боях спершу на італійському, а пізніше на російському фронтах, де попав у полон. Після вибуху революції вертається до Галичини, вступає до щойно твореної Української Галицької Армії і з нею переходить всю воєнну кампанію. По закінченні визвольної боротьби студіює у Віденському університеті, потім в Празі й там осягає докторат права, а при тому закінчує консулярно-дипломатичну школу.

Взявши під увагу неможливість під польською окупацією діяти в користь незалежности України, разом із іншими колишніми українськими вояками д-р В. Галан у 1923 р. еміґрував до ЗСА. Тут закінчує він післяґрадуаційні студії в Пенсильвенському університеті в Філядельфії, в 1929 р., одружується з дочкою відомого церковно - громадського діяча о. Кінаша, і, як один з піонерів, один із нечисленних тоді інтелігентів з високою освітою, береться до активної праці в українській громаді. Він займав чи займає багато відповідальних становищ — президента ОбВУА, голови Світової Ради Українських Комбатантських Організацій, президента Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (ЗУАДК) і голови Ради Суспільної Служби СКВУ, члена Екзекутиви УККА, Відділу УККА, голови Стипендійної Комісії для студентів українознавства в в Пенсильвенськім університеті. Тепер найбільше праці та часу присвячує він розбудові Української Щадниці в Філядельфії.

В другім році по своїм приїзді до ЗСА заходився д-р Галан організувати Українську Стрілецьку Громаду, в якій гуртувалися колишні українські вояки, що своєю активністю, а передусім почуттям громадського обов'язку і дисципліни надали суспільній праці в ЗСА нового кольориту і нового темпу. В 1949 р. на першому З'їзді Українського Воцтва змінено назву Української Стрілецької Громади на Об'єднання був. Вояків Українців в ЗСА (ОбВУА). щоб уможливити доступ до неї колишнім воякам всіх українських військових формацій. Одначе, з різних несуттєвих причин до повної консолідації досі не дійшло.

Д-р В. Галан безперервно очолює ОбВУА, а від 1967 року є головою Світової Ради УКО, ентузіястично працюючи над повною консолідацією українських вояцьких організацій в ЗСА.

Це вже ступнево здійснюється на суспільно-допомоговому і культурному відтинках. Ось так створено Суспільну Службу Комбатантів, до якої входять: Братство Українських Січових Стрільців, ОбВУА, Братство і Товариство кол. Вояків УПА, Братство кол. Вояків 1 УД УНА і Союз Ветеранів Українського Резистансу.

Протягом 20 років Суспільна Служба Комбатантів опікувалася 485 інвалідами і розділила їм допомоги на понад 200 тис. долярів.

Д-р В. Галан очолює кооперативне видавництво „Червона Калина", заслужене ще на рідних землях і після того в Америці для закріплювання традицій визвольної боротьби. Його мемуари появилися у виданні „Червоної Калини" окремою книжкою під назвою „Батерія смерти".

В 1954 р. появилась у „Свободі" чотиристорінкова одноднівка „В 40-річчя УСС" завдяки допомозі д-ра Галана, а перший організаційний бюлетень ОбВУА появився друком 1 липня 1955 р. і від того часу до 1958 р. у „Свободі" видрукувано шість Бюлетенів ОбВУА. Д-р В. Галан безупинно змагав до наладнання окремого комбатантського органу, і від 1958 до 1961 років появилося 9 чисел квартальника „Голос Комбатанта". 13 травня 1961 р. укладено умову між ОбВУА і Т-вом кол. Вояків 1-ої УД УНА про видавання спільного вояцького журналу, і від того часу по сьогодні появляються „Вісті Комбатанта". Досі вийшло друком 62 числа. Між видавцями і співучасниками „Вістей Комбатанта" нараховується 6 організацій, що теж є заслугою д-ра В. Галана, який постійно турбується матеріяльною базою цього єдиного тепер в світі вояцького журналу. Великою журбою д-ра В. Галана є забезпечення архівальних матеріялів з часів визвольної боротьби.

Д-р В. Галан, пізнавши убогість нашої громади, зрозумів, що це — наслідок господарської незорганізованости, і рішився цьому протидіяти. У 30-их роках під час економічної депресії в ЗСА, в якій заломлювалися великі банки й інші фінансово-господарські установи, опинилася в кризовому стані і наша єдина ощадностева спілка, зорганізована в 1918 р. невеликим гуртом наших патріотів, щоб нав'язати господарську співпрацю з незалежною українською державою, але дальші воєнні події ці пляни перекреслили. Д-р В. Галан включився до праці в цій нашій спілці, щоб її рятувати від упадку, і енергійними заходами у співдії з відданими йому громадянами це йому вдалося. Ця єдина тоді українська фінансова спілка під проводом д-ра В. Галана зростає і тепер розпоряджає оборотовим майном круглo на 15 мільйонів долярів. Щорічно своїми поважними дотаціями підсилює він харитативну діяльність нашої центральної допомогової установи ЗУАДК.

Д-р В. Галан був донедавна активним діячем в Українському Народному Союзі, займаючи довгі роки пост голови Головної Контрольної комісії і тепер є почесним членом Головного Уряду УНСоюзу. Діє далі як член Екзекутиви УККА. Але ім'я д-ра В. Галана нерозривно зв'язане зі Злученим Українським Американським Допомоговим Комітетом.

24-го травня 1940 р. заходом провідних українців скликано до Вашингтону загальний з'їзд, на якому вже

(Закінчення на стор. 3-ій)

Закінчення статті Степана Сороки: „Чому пропадають наші діти" з попереднього числа „Свободи" буде надруковане в черговому її виданні.

З НАШИХ БУДНІВ

ПРОПАВ ДІЯЧ!

— Хочу вам, другові і землякові з того самого Ді-Пі табору, пожалітися на кривду, яка мене недавно спіткала на народній ниві, — сказав пан меценас, з апетитом споживаючи порцію вареників в їдальні Народного Дому. — Може вона, ця кривда, і не перша та й, сподіваюся, не остання, а проте вельми дошкульна, бо викреслює мене з реєстру активних громадських діячів, чимось таки заслужених для народу!

— Треба вам знати, дорогий приятелю, що я був засновником і першим головою відділу Товариства „Самопоміч" в . . . Приклав я до цього діла багато сил і праці в нелегких умовинах врощування новоприбулої еміграції в американську дійсність. Але мав бодай ту сатисфакцію, що організація добре розвивалася, проявляла активну діяльність, допомагала нашим людям. Як же приємно було мені прочитати в одноднівці, виданій з нагоди 10-річчя „Самопомочі", три цілі сторінки тексту, присвячені моїй скромній особі — моїм досягненням і заслугам засновника і першого голови товариства...

— Вибачте, а де ж та кривда, що вам сталася? — питаю земляка з рідного табору.

— Хвилиночку! — сказав пан меценас і замовив у дівчини чай з цитриною. — Ті всі заслужені, врешті, похвали, які я тоді дістав, стосувалися 10-річчя товариства. Але ось надходить срібний, 25-літній ювилей „Самопомочі", чвертьсторіччя її діяльности, Управа видає з цієї нагоди ювілейну книжку, і що ж виявляється?.. В книжці ви не знайдете ні одного слова згадки про „заслуженого першого голову та засновника відділу Т-ва „Самопоміч" в . . .". Зник чоловік, неначе б ніколи на світі не бувало. Пропав, ніби його корова язиком злизала, — як пише наш славний гуморист, Микола Понеділок.

Тоді я спитав приятеля і земляка з рідного табору, чи він, бува, не здогадується, чому воно так вийшло, що за причина, що його так славословили з нагоди 10-річчя, а цілком забули-промовчали з нагоди 25-річчя?..

— Так, я потроху здогадуюсь, — похитав головою пан меценас. — Управа Відділу чи то пак політичне її керівництво, мабуть, підозріває мене, що я змінив свої ідеологічні погляди, відхилився від партійної лінії... І за це на мене така кара.

— Пробачте за сміливість, а чи ви справді „відхилилися"? — питаю.

— Дорогий друже! — вдарився в груди пан меценас, — от, убийте мене, застрельте, а я, бігме, не знаю — відхилився чи ні?.. В останні часи лінія партії так химерно заплуталась, що тепер ніяк не вгадаєш — хто крокує правильним шляхом, а хто збився з нього! Ікер

К. Крупський

„УКРАЇНСЬКІ НОЧІ" — ТРЕТІЙ НАКЛАД

(3)

У Новгороді Шевченко залюбився в молоденькій артистці Піоновій. І хоч любов Шевченка до Піонової була дуже щира, коли читаєте опис тієї любови, то вона виглядає якось незвичайно. Піоновій 15 років, а Т. Шевченкові 43. Деякі наші автори неначе роблять кривду Шевченкові, описуючи подробиці цієї невдалої любови. Єнджеєвіч дуже делікатно згадує про це. Читач співчуває поетові, який повертається із заслання знищений фізично, постарілий і нагло відчуває пустку-самоту. Наведені автором слова Шевченка так вірно малюють його самоту:

Ні, треба одружитись,
Хоча б на чортовій сестрі!
Бо доведеться одуріть
В самотині.

Автор пише, що тоді, коли Шевченко карався на засланні за рідну мову і свій поневолений нарід, другий обдарований українець, автор „Мертвих душ", розкошуючи в Римі за царські гроші, в розмові з добрим приятелем Шевченка, малярем Штернберґом на тему „Кобзаря" і „Гайдамаків", сказав: „Забагато дьогтю. Більше дьогтю, як поезії. Нам, як малоросам, це може бути приємне, алеж не всі мають такі носи, як ми".

Ш т е р н б е р ґ помер, не вспівши переказати Шевченкові цього злобного вислову Гоголя про його поезію, але автор думає, що якби Шевченко був навіть довідався про це, то не змінив би свого захоплення талантом Гоголя, бо вмів розрізняти творчість від людини.

Коротко, але переконливо автор характеризує і порівнює Гоголя з Шевченком. Гоголь, хоч обдарований великим талантом, не має сильної волі і вислуговується царській імперії. Навіть такий україножер як Бєлінський у відомому листі до Гоголя писав: „Рупоре нагайки, апостоле темряви, лицарю обскурантизму і назадництва, пенегіристе татарських звичаїв, що ти робиш?!"

Відповідаючи Бєлінському, Гоголь писав, що незабаром Европа прийде до Росії не тільки за салом, але також за мудрістю, бо її вже не можна купити на европейських ринках.

Декого з українських читачів можуть разити наведені на початку книжки Єнджеєвіча слова з вірша польського поета в Україні:

Boże! Łzami modlę Ciebie,
Jak umrę, daj mi Ukrainę
w niebie!

Тому, що тим читачам мимоволі пригадається Шевченкове

. . . У тім гаю,
У тій хатині, у раю
Я бачив пекло . . . Там неволя,
Робота тяжкая, ніколи
І помолитись не дадуть.
Там матір добрую мою
Ще молодую — у могилу
Нужда та праця положила.
Там батько, плачучи з дітьми,
(А ми малі були і голі),
Не витерпів лихої долі,
Умер на панщині ! . .

Очевидно, автор навів ті польські вірші тільки для того, щоб відмітити факт, що в той час був в У к р а ї н і Тимко Падура та інші польські поети, які пробували писати по-українськи, однак фактом є також і те, що сам Шевченко неґативно висловився про Падурині вірші. Шевченко уважав їх мізерними тому, що їм бракувало характеру української народної поезії. Сам же Єнджеєвіч пише, що як Падура, так і інші польські поети пішли в забуття, а Шевченкове слово зелектризувало всю Україну.

В іншому місці книжки читаємо, як то російський поет Пушкін, відбуваючи з наказу царя домашній арешт в селі Михайловському, поглиблював своє знання про фолкльор Росії і в своїй статті про народність у літературі між іншим писав: „Народний характер творчости письменника є її цінністю, яку можуть оцінити тільки співгромадяни. Для інших та вартість або не існує, або може видатись їм навіть чимось від'ємним".

Застосовуючи наведене до Шевченка, можемо сказати, що український нарід оцінив народний характер у Шевченковій творчості. Оцінив її найбільше з-поміж творчости всіх українських поетів. Навіть Міцкевич і Пушкін не перевищують Т. Шевченка в цьому аспекті, бо вони не втішались серед своїх народів такою популярністю, як втішається Т. Шевченко серед українського народу.

Сам Шевченко вже бачив, чим він був для свого народу. Навіть заздрісний Куліш ще перед Шевченковим засланням казав: „Усі взирають на Шевченка, як на якийсь світильник небесний". У відповідь Куліш почув: „Це вже не Кобзар, це національний наш Пророк".

Над труною Шевченка Куліш сказав: „Воістину — ти наш поет, а ми народ твій".

Франко, немов парафразуючи Куліша, сказав: „Воістину — ти цар над царями".

В іншому місці книжки автор каже, що вже перед засланням Шевченко призвичаївся до того, що всі ставилися до нього з пошаною і виявляли йому признання як великому поетові, а коли не стало Міцкевича і Пушкіна Шевченко знав, що він — найбільший із слов'янських поетів.

Шевченків „Кобзар", так, як св. Письмо, має у себе багатий і бідний українець, освічений і такий, що заледве може читати. В „Кобзареві" знаходить щось близьке і цінне кожна українська людина. І нині важко виготовити добру промову на якесь національне свято, не зацитувавши хоч кілька слів нашого духового Батька і Пророка. Подібно як сто років тому, читаючи вогненне слово Шевченка, його земляки плакали і наверталися до свого народу, так і нині не можемо читати багатьох віршів Шевченка не прослезившись. Ось тут і лежить головна риса геніяльности Шевченка.

Віримо в те, що книжка Єнджеєвіча справляє добре враження і на культурного польського читача, тим більше, що в ній Шевченко представлений не тільки як великий український поет, але й як великий гуманіст. На стор. 552 автор пише:

„Шевченко в своїх творах таврував корчмарів та орендарів, які рекрутув а л и с ь майже виключно з-посеред жидів. Він так само таврував економів та наглядачів, які з-правила були поляками. Коли, однак, письменник та історик Володимир Зотов на сторінках „Ілюстрації" оприлюднив а н т и с емітську статтю, Шевченко разом з найвидатнішими вченими і письменниками, такими, як Турґенєв, Некрасов, Костомаров та іншими, один із перших підписав протест, надрукований в „Русскім Вестнику".

Не можемо закинути авторові односторонности в осуді гноблення поляками українського народу. Правда, автор не стверджує цього гноблення як історик. Він, як літератор і мистець слова, робить це образово, в коротких фразах вміщуючи великі і складні картини.

На сторінках 46-47, пишучи про перебування Міцкевича в Україні, Єнджеєвіч каже: „Розмовляючи з Вітте, приглядався йому, і не міг вийти з дива. Цей передчасно постарілий бридун, низький, худорлявий, з очима як свердлики, був сином гарної грекині, яка пізніше вийшла заміж за Щасного Потоцького, для якої той польський магнат заложив відому Софіївку під Уманню. Міцкевич чув про те, що Софіївка коштувала 15 мільйонів золотих. Він, однак, не знав того, що таку або ще більшу суму витратив генерал Вітте для того, щоб розкішшю оточити свою приятельку графиню Собанську, що королювала в одеських сальонах. Також не знав поет про багато інших подібних речей".

Не важко уявити собі, якого масового грабунку треба було доконувати протягом довгих років, щоб награбувати стільки грошей.

(Далі буде)

Совєтська космічна ляборатория „Салют 2" опинилась в труднощах

Вашингтон. — Американські фахівці космічних дослідів прийшли до висновку, що вистрілений у вівторок минулого тижня совєтський космічний корабель „Салют 2", що мав стати космічною ляборатóрією, переживає якісь поважні труднощі. Американські фахівці дійшли до того переконання на основі того, що не виконано заповідженого пляну, що до тижня після вистрілення „Салюту 2" буде вистрілений наступний космічний корабель з особовою залогою, яка має злучитись із „Салютом" у космосі, перебути на ньому певний довший час і вернутися на Землю. „Салют 2", який летів у віддалі від Землі на 130 до 157 миль віддалився на віддаль 161 до 174 милі і це буцімто надто велика віддаль для переведення операції злуки двох космічних кораблів. Здогад американських фахівців, що внаслідку якихось труднощів Совєти закинули первісний плян перевезти на космічну ляборáторію „Салют 2" людську залогу, частинно потвердив генерал Владимір Шаталов, який заявив почерез пресову агенцію ТАСС, що „космічні станиці типу „Салют" можуть діяти двояко, з людськими залогами або й без залог". Остання совєтська спроба з добавленням людської залоги космічній ляборáторії „Салют 1" в 1971 р. скінчилася трагічно, бо всі три совєтські астронавти згинули.

Мабуть у зв'язку з західніми вістками про труднощі „Салюту 2", ТАСС признав, що „Салют 2" відхилився від Землі так далеко, що туди не сягають космічні кораблі з людською залогою, з місією злучитися в космосі з попереднім сателітом.

Стейтовий Комітет УККА в Коннектикат

Піврічні збори Координаційної Ради Відділів УККА Стейту Коннектикат, відбулися 3 березня ц. р. в Ню Гейвені. Зборами проводив голова Відділу УККА, Ню Гейвен д-р Михайло Снігурович, секретарював Василь Добчанський, секретар цього ж Відділу. У нарадах були заступлені всі Відділи УККА цього стейту, а саме: з Бріджпорту, Віллімантику, Гартфорку, Кольчестеру, Ню Гартфорду, Кольчестеру, Ню тьох справ, які були предметом нарад, найважливішими були: справа відзначення сорокової річниці голодової облоги України. Відносно цього постановлено відзначити цю трагічну річницю по осідках Відділів, звернувши головно увагу на поінформування американської публіки. Рішено теж взяти участь у крайовій маніфестації — у Вашинґтоні 26-го травня ц. р., організуючи — по можності — масові виїзди автобусами на цю маніфестацію; обговорено підготову святкування 200-ліття Америки та припоручено поодиноким Відділам УККА, щоб вони спонукали товариства і організації на терені їхнього діяння, вже відтепер збирати матеріяли, які відносяться до їхньої діяльности від початку їх існування по сьогодні. Ці матеріяли служитимуть до видання книжки про вклад українців в американське культурне, політичне й господарське життя. Праця ця буде координуватись Крайовим Комітетом; обговорено проблеми зв'язані із т. зв. „Герітедж Групс" та рішено через них домагатися у стейтових чинників номінацій українців на стейтові пости; схвалено взяти участь у відзначенні 80-ліття „Свободи" і 30-ліття створення Української Дивізії; передискутовано можливості влаштування в стейтовому маштабі Градуаційного Балю для випускників Шкіл Українознавства та гайскулів. У цій справі постановлено переговорити із організаціями, які досі займалися влаштовуванням таких забав в поодиноких місцевостях; обговорено можливості якнайуспішнішого переведення збірки Народного Фонду, та цілий ряд інших справ, які торкаються праці поодиноких Відділів та Стейтового Комітету. Головою Стейтового Комітету на цю каденцію є голова УККА, Відділ Ню Гейвен, а секретарем, секретар цього ж Відділу. По зборах під час гостини продовжувано дискусію на різні актуальні теми нашого політичного життя.

М. Я.

Корабель чорноморського пароплавства загубив ґвинт

Київ. — Формально приписаний до Чорноморського пароплавства великий вантажний корабель „Бакуриани" підпливав до мису Доброї Надії, коли „корпус судна струсонуло так, ніби воно на повному ходу вдарилось об підводну скелю. Але згідно з усіми картами тут не повинно бути жадних підводних перешкод", — розповідала „Радянська Україна" з 6 квітня про корабель, який віз 12 000 тонн вантажу із Японії і, втративши ґвинт та змогу рухатися вперед, не бажав прохати не-совєтські судна допомоги чи відведення його в закордонний порт. Можливо, що така незвичайна поведінка „Бакуриани" була викликана якимсь специфічним вантажем. Капітан і його замісник В. Шевчук та Г. Швера послали водолазів Ю. Хобту й ін., і вони встановили, що „ґвинта не було — 20-тонну машину поглинула безодня". Причин такого випадку не названо. Декілька совєтських кораблів по черзі тягли „Бакуриани", і після довгої боротьби із штормами, коли судно без ґвинта може перевернутися й потонути, таки дотягли його до Одеси.

80-РІЧЧЯ Д-РА ВОЛОДИМИРА ҐАЛАНА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

тоді деякі наші діячі висунули потребу організувати допомогу Україні, бо були свідомі, що в тій війні багато потерпить український нарід. Між тими, що обстоювали ту думку, був д-р В. Ґалан, але більшість приявних висловилися тоді проти тієї ідеї. Щойно 22 січня 1944 р. скликано до Філядельфії в порозумінні з Українським Народним Союзом, „Провидінням" і Українською Народною Помічцю новий з'їзд американських українців, на якому обрано новий провід УККА на чолі з Степаном Шумейком і до якого ввійшов д-р В. Ґалан. На тому з'їзді схвалено створити окрему організацію, яка мала допомагати українцям — жертвам війни. І так волею української громади постав ЗУАДК, що громадськими фондами повів допомогу всім українським утікачам - скитальцям, які внаслідок воєнної хуртовини і ворожої окупації опинилися на чужині. Масова допомога ЗУАДК харчами й одягом, успішна акція проти примусової репатріяції втікачів, відвідини у таборі полонених 1-ої УД УНА в Ріміні і пізніші заходи за признання їм статусу політичних еміґрантів, переселення до заморських країн понад 50 тисяч наших скитальців та їх там перше приміщення — це велетенська праця, з'ясована тільки частинно в книзі про ЗУАДК „Брат — Братові", яку зредагував теперішній екзекутивний директор мґр Остап Тарнавський. Душею ЗУАДК був ввесь час д-р В. Ґалан.

Д-р В. Ґалан при кожній нагоді твердить, що кожне діло мусить мати здорову економічну базу, тому у своїй праці завжди цього придержувався. Д-р В. Ґалан усе своє життя був ворогом роз'єднання, ввесь час змагав до єдности всіх українців, проповідуючи потребу повної консолідації всіх наших конструктивних сил. З острахом стежив за відходом-вимиранням громадсько вироблених старших людей, а з тим рівночасно з болем слідкував за процесом відчуження нашої молоді. Рятунок бачить він тільки в приєднуванні до наших ідеалів молодих людей, і в тому напрямі діяв і діє, будучи у зв'язку головно з студентами.

Д-р В. Ґалан є соборником не на словах, а в ділах. Він — ідеаліст, але твердо стоїть на реальному ґрунті.

Автор цих рядків мав честь вітати д-ра В. Ґалана, який в товаристві капітана американської армії відвідав великий табір скитальців у 1946 р. в Берхтесґадені, де був тоді командантом. Від того часу втягнувся я до допомогової праці ЗУАДК, яка по моїм приїзді до ЗСА в 1949 р. поширилася і на інші суспільно-громадські ділянки, зокрема в ОбВУА. За тих 25 років мав я змогу добре пізнати д-ра В. Ґалана, як чільного діяча, мав змогу пізнати його діяльність та позитивні осяги його праці. Я гордий, що міг бути йому допоміжним в його багатогранній праці для добра української спільноти.

„Запусти" з мистецькою програмою

Нюйоркський відділ Об'єднання Жінок ОЧСУ 10-го березня ц.р. улаштував у великій залі Дому Визвольного Фронту в Ню Йорку „запусти". Факт, що про них може й необов'язково було б згадувати на наших сторінках, якби не виїнятково вдала програма розвагового вечора. Належиться признання управі Відділу, що до виконування цієї програми запросила добре відому чвірку майстрів естради: Іванну Кононів, Валентину Калин, Степана Магмета і видатного піяніста проф. Бориса Базалю.

Чвірка ця виповнила цілу програму вечора китицею настроєвих пісень, комічних монологів, майстерної гри на піяно. Протягом усієї програми з уст численної авдиторії не сходила усмішка веселости, доброго настрою. Які ж рідкі у нас бувають подібні вечори, коли розваговому змістові естрадного виконання товаришить мистецьке виконання.

Іванна Кононів з Валентиною Калин відспівали в дуеті низку жартівливих, любовних, стрілецьких і упівських пісень із захватною легкістю і настроєвістю. З беззвучного піяно майстерність проф. Базалі вичаровувала мелодійний дострій акомпаньяменту, що органічно „вспівувався" в дует співачок. (Як чудово відчуває віртуозний акомпаньятор, болгарин по національності, душу українського мелосу!)

Степан Магмет, крім добре поставленого голосу і доброї дикції, обдарований почуттям гумору і естетичною мірою в його подачі, обдарував слухачів кількома комічними монологами.

„Запусти" закінчилися як і слід вечерею, подаваною панями „ожетянками", ну, й танцями.

Покидалося милий вечір з думкою, що Ню Йорк і його близька і далека округа, не використовують належно мистецької чвірки. І подумати, як би то збагатилося наше культурне життя, коли б наші письменники - гумористи творили для цієї чвірки лібретта-мініятюри, а наші музики підкладали під них музику опереткового жанру! І вийшли б оперéткові мініятюри.

Мир. Лас.

БРИТІЙСЬКІ І ШВАЙЦАРСЬКІ ВЛАСТІ ВЕДУТЬ у тісній співпраці слідство у справі жахливої катастрофи британського літака, який летів з Брістолю в Англії до Базель у Швайцарії та розбився недалеко міста серед сніговії, похоронивши у своїх румовищах 96 осіб, здебільша англійських жінок. 35 осіб врятувалися. Віднайдено непошкоджену скриньку з записною стрічкою пілота і перевезено її до Лондону, щоби розгадати невідому причину, чому пілот не приземлився на летовищі в Базель, а полетів далі, розбившись об дерева на узбіччі гори.

Ділимося з Українською Громадою сумною вісткою, що в четвер 8-го березня 1973 р. в м. Монтреалі, Канада, несподівано відійшов у Вічність на 51-му році життя

бл. п. ОСИП ГОРОБІЙОВСЬКИЙ

Панахиди відправлено отцями обох українських церков, Української Католицької і Української Православної в п'ятницю, суботу і в неділю, з великою участю односельчан, друзів, приятелів та знайомих, що прийшли в той тяжкий час смутку і горя з глибоким співчуттям та молитвами за упокій вічний.

Панахиди відправляли отці: В. Бриняєвський, Я. Гайманович, І. Куташ та протопресвітер доктор В. Слюзар. Дякували пани: Балицький, Кипибіда та диригент хору І. Козачок.

Похорон відбувся в понеділок, 12-го березня 1973 р., з церкви Успення Божої Матері на кладовище Монт Роял.

Покійний залишив у глибокому смутку дружину Олену, сина Юрка, дочку Лізу, 2 сестри на Україні, родичів дружини Миколу і Галину Мойсійовських та сестер: дружини Антонину Малишко з мужем Михайлом, дочкою Олею і сином Ігорем та Людмилу Кудлі з мужем Едуардом.

Нехай канадська земля буде Тобі легкою.

ВІЧНА ТОБІ ПАМ'ЯТЬ!

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашої Найдорожчої і Незабутньої
ДРУЖИНИ і МАМИ

бл. п. МАРІЇ ЧУМИ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ З ПАНАХИДАМИ

в ПОНЕДІЛОК, 16-го КВІТНЯ 1973 р., о год. 8:00 рано;
в СУБОТУ, 21-го КВІТНЯ 1973 р., о год. 7-ій веч.
в Українській Католицькій Церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ та
в Манастирі ОО. ВАСИЛІЯН в ҐЛЕН КОВІ.

Про молитви за душу Покійної просять:
муж — НИКОЛАЙ
дочка — РОЗАЛІЯ ПОЛЧЕЙ з мужем ГРИГОРІЄМ
дочка — НАТАЛІЯ

В ПЕРШУ БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Незабутнього
МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНЯ

бл. п. Інж. АНТОНА ХУХРИ

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

у КАПЛИЦІ на СОЮЗІВЦІ в КЕРГОНКСОНІ, в СУБОТУ, 21-го КВІТНЯ 1973 р., в годині 8-ій рано;
у Церкві СВ. МИКОЛАЯ в ПАССЕЙКУ, в ЧЕТВЕР, 19-го КВІТНЯ 1973 р., в год. 7-ій рано;
у Церкві СВ. ДУХА в ЧЕСТЕРІ, в ЧЕТВЕР, 19 КВІТНЯ 1973 р., в год. 7-ій рано;
у Церкві СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ, в ЧЕТВЕР, 19-го КВІТНЯ 1973 р., в год. 6:30 рано.

Про молитви за упокій душі Покійного просять —
ДРУЖИНА і РОДИНА

На невянучий вінок в пам'ять
бл. п. мґра КОНСТАНТИНА ЛИСКА
основника та улюбленого довголітнього диригента хору при парафії Чесного Хреста в Асторії
на фонд Кодексу Українських Мелодій
складають 25.00 долярів
ЧЛЕНИ ХОРУ

Замість квітів на могилу
Дорогого Приятеля
пл. сен. ДМИТРА ПЛЕЦЬКОГО
складаю 25.00 долярів
на Пластовий Видавничий Фонд.
Павло ДОРОЖИНСЬКИЙ

Замість квітів на свіжу могилу
Дорогої Тети
бл. п. ЕВГЕНІЇ ЛЕВИЦЬКОЇ
складають 25.00 долярів
на Фонд НТШ в Сарселі, Франція
Ева і Сергій САХАРУКИ

ПОРЯДОК Великодніх Богослужень в церкві св. Володимира

в Українському Селі в Ґлен Спей, Н. Й.

Дня 27 квітня 1973: ВЕЛИКА П'ЯТНИЦЯ
Год. 3:00 по пол. — Виложення Плащаниці
Год. 4:00 по пол. — Слухання Сповідей
Дня 28-го квітня: ВЕЛИКА СУБОТА
Відвідування Божого Гробу
Год. 6:00 веч. — Свячення пасок в залі під Церквою
Дня 29-го квітня: Неділя — ПРАЗНИК СВІТЛОГО ВОСКРЕСІННЯ Г.Н.І.Х. — ВЕЛИКДЕНЬ
Год. 8:00 рано — Обхід з Плащаницею довкола Церкви — Воскресна Утреня
Год. 9:00 рано — Архиєрейська Воскресна Літургія, що її відслужить Їх Ексцеленція Кир ЙОСИФ — Єпископ Стемфорду у сослуженні Духовенства
Після церковних відправ — Свячення Пасок на подвір'ї біля Церкви.
Год. 12:00 полудне — Спільне Великоднє Снідання на Оселі УРСоюзу „Верховина"
Год. 2:00 по пол. — Традиційні Гагілки — біля Церкви — виведе в числі 50 осіб — Танцювальний Гурток при Осередку СУМА в Нюарку, Н. Дж.

Запрошується всіх мешканців нашого Села та околиць, як рівнож широкі круги нашого Громадянства — взяти численну участь у цих величавих наших Великодніх Святкуваннях.

Білети на Спільне Великоднє Снідання в цінах: 6.00 дол. дорослі та 3.00 дол. діти можна набувати:

НЮ ЙОРК: „Арка", 48 Схід 7-ма вул., тел. 473-3550
НЮАРК: „Дніпро", 689 Санфорд Аве., тел. 373-8783
ФІЛЯДЕЛЬФІЯ: „Орійон", 4925 Олд Йорк Рд., тел. 455-9586
ҐЛЕН СПЕЙ: Слава Гунчак, (914) 856-5549
Тарас Триш, управитель Оселі „Верховина", (914) 598-2773

Продаж білетів триватиме до 23 квітня цього року включно.

Просимо набувати їх заздалегідь, бо число місць є обмежене.

Церковний Комітет

Цією дорогою дозволю собі висловити щиру подяку

Д-рові ВОЛОДИМИРОВІ ГУКОВІ

за успішне переведення складних операцій, заопікування мною в лікарні, як рівнож допровадження до доброго стану мого здоров'я.

Дякую!

А. ДОМАРАЦЬКИЙ

Увага! ПАССЕЙК і ОКОЛИЦІ! Увага!

7-ий ВІДДІЛ ООЧСУ та ОСЕРЕДОК СУМА

запрошують все Українське Громадянство та Молодь на ДОПОВІДЬ на тему:

„30-річчя АБН і проблеми української визвольної політики"

яку виголосить визначна політична діячка і редакторка АБН

пані мґр Слава Стецько

в неділю, 15-го квітня 1973 року

в год. 6-ій увечері
в ПРИМІЩЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ ЦЕНТРАЛІ в ПАССЕЙКУ, Н. Дж.

УПРАВА СЬОМОГО ВІДДІЛУ ООЧСУ

Степан М. Горак

У „власній" справі

Після десяти літ наукової праці в американському науковому середовищі в університеті, як і в системі різних науково-професійних організацій, з наміром популяризації української тематики та поборювання російських впливів в американському сходознавстві, доводиться оцим шляхом звернутися до приятелів та меценатів науки з проханням про допомогу. Цей ніколи в минулому не передбачуваний мною засіб вимагає деяких коментарів та пояснень.

При щасливому збігу обставин я мав змогу впровадити українську тематику в американське наукове життя не тільки в викладових залях, але і в різних американських та канадійських наукових журналах, у виготовлених працях та в з'їздах професійних організацій, як Американське історичне товариство й Американська асоціяція для поширення слов'янських студій (ААСС). Від двох літ я очолюю новостворену Асоціяцію для студій національностей (СССР і Східня Европа), яка вже успішно підготовила п'ять сесій. Крім того, очолювана мною Асоціяція видає дворічник „Нешенелітіс Пейперс", у якому можна буде поширювати українську тематику, а це тим більше, що я є редактором цього нового журналу.

Немає сумніву, що при відданій і послідовній праці можна багато осягнути для української науки і справи, знаючи методи, обставини та стиль американського академічного життя. Дотеперішні успіхи підтверджують такі надії, і час є підходящий, поскільки американські науковці й фахівці починають ставитися до питання неросійських народів з більшим вирозумінням, як колинебудь у минулому. У цих обставинах найбільшою перешкодою в осягненні дальших і більших успіхів є брак потрібних фінансів, без яких усі об'єктивні дані не зможуть успішно завершитися. Тому в наголовку ми й поставили слово „власній" у лапках, бо на ділі ідеться не про особисту справу, а про загальну, українську. Видавання журналу є коштовною справою і з обмеженими фондами довго вдержатися буде неможливим. Тому прохання до тих, які нам довіряють: поможіть у праці, яка не тільки вимагає знань та часу, але і грошей. Чеки прошу виписувати на адресу:

Association for the Study of the Nationalities (USSR & E. E.) Inc. і висилати до Stephan M. Horak, Dept. of History, Eastern Illinois University, Charleston, Ill. 61920.

„На шляхах Европи"

Спогади кол. підстаршини Української Дивізії Романа Лазурка, що вийшли друком у 1971 р. ув-ві Братства кол. вояків 1-ої УД УНА, Бібліотека „Листки Червоної Калини" в Чикаго, за редакцією Любомира Рихтицького, стрінулися з живим відгуком читачів та прихильною оцінкою у пресі та журналах („Америка" — Лев Шанковський, „Новий Шлях" та ін.), поручаючи її читачам, як дуже цікаво написану й вартісну.

Проф. д-р Григор Лужницький, у рецензії, написаній до комбатантських журналів, називає ці спогади Р. Лазурка „спогадами військовика", людини дисципліни, у якої видно організацію послуху, додержування твердого порядку, щоб забезпечити головну мету, якою для кожного українця-державника є його незалежна Держава. Проф. Лужницький окреслює цю книжку Р. Лазурка, писану легким і живим стилем, поважним причинком як до історії наших визвольних змагань періоду останнього розділу Другої світової війни, так і до історії нашої психіки чи то пак психіки нашої молоді 1940-их років.

Книжка, випущена в продаж у 1972 році, знайшла дуже скоро численних покупців та читачів.

БЛИЗЬКО 200.000 БЕНҐАЛЬЦІВ У ПАКІСТАНІ ГІРКО БІДУЮТЬ: після того, як у грудні 1971 р. Східній Пакістан перетворився у самостійну державу Банґладеш, ті бенґальці сподівалися швидко переїхати до Банґладешу. Тому вони випродали все своє добро, всі меблі і речі. Але пакістанський уряд не дозволяє їм на виїзд, поки не вернуться 90.000 пакістанських воєнних полонених з Індії, а це складна і все ще неполаднана справа.

КАНЦЛЕР ЗАХ. НІМЕЧЧИНИ БІЛЛІ БРАНДТ МАЄ поважний клопіт з лівим крилом своєї Соціял - демократичної партії, яки гостро критикує його за зберігання „капіталізму" у внутрішній політиці та членство в Атлантійському Союзі (НАТО) в політиці закордонній. Західньонімецький міністер фінансів Гельмут Шмідт, один із лідерів Соціял - демократичної партії, різко критикував „лівих" на партійній конференції у Ганновері. Ще гостріше критикував „лівих" сам канцлер Брандт.

УКРАЇНЕЦЬ-ЕМІҐРАНТ З КУБИ

Сан Франціско. — По невдалих Визвольних Змаганнях у 1917-20 рр., вояк Української Армії Іван Сеньків виеміґрував із Галичини до Куби, де прожив 48 років. „Під владою Кастро я перебув 10 років. В 1970 р. вдалося нарешті виїхати з Куби, як біженцеві", розповів І. Сеньків на сторінках „Вільного світу" з 12 березня, додаючи, що „ще до нині є такі українці, що хотіли б виїхати з того комуністичного "раю", але їх не випускають".